

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра фізичної культури і спорту

ЗАТВЕРДЖЕНО
Гуманітарно-педагогічний факультет
“19” червня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
АДАПТИВНА ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ

Галузь знань

А Освіта

Спеціальність

А7 Фізична культура і спорт

Освітньо-професійна програма

Фізична культура і спорт

Факультет (ННІ)

Гуманітарно-педагогічний

Розробники: доц. кафедри фізичної культури і спорту, доктор філософії, доцент
Мирошніченко В.О.

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни
ОК 26. «АДАПТИВНА ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ»

Дисципліна спрямована на формування у студентів знань, умінь і навичок, необхідних для організації, проведення та науково-методичного супроводу фізкультурно-спортивної діяльності осіб з особливими освітніми потребами та обмеженими можливостями здоров'я. У межах курсу вивчаються теоретичні засади адаптивної фізичної культури, класифікація порушень здоров'я, особливості адаптації організму до фізичних навантажень, види та структура адаптивного спорту, особливості тренувального процесу та змагальної діяльності осіб з інвалідністю. Значна увага приділяється паралімпійському та дефлімпійському руху, інклюзивним підходам та соціальній інтеграції осіб з інвалідністю засобами спорту. Вивчення дисципліни забезпечує підготовку фахівців до професійної діяльності в галузі фізичної культури і спорту з урахуванням потреб осіб з порушеннями здоров'я, сприяє розвитку гуманістичного світогляду, емпатії, толерантності та інклюзивного мислення.

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітній ступінь	
Освітній ступінь	<i>бакалавр</i>
Галузь знань	<i>01 Освіта/Педагогіка</i>
Спеціальність	<i>017 «Фізична культура і спорт»</i>
Освітньо-професійна програма	<i>«Фізична культура і спорт»</i>
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	<i>Обов'язковий освітній компонент</i>
Загальна кількість годин	<i>150</i>
Кількість кредитів ECTS	<i>5</i>
Кількість змістових модулів	<i>4</i>
Курсовий проект (робота) (за наявності)	<i>Не передбачено</i>
Форма контролю	<i>Екзамен</i>
Показники навчальної дисципліни для денної форми навчання	
	<i>денна форма навчання</i>
Рік підготовки (курс)	<i>Другий курс (2 курс)</i>
Семестр	<i>четвертий</i>
Лекційні заняття	<i>30 год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>45 год.</i>
Лабораторні заняття	<i>-</i>
Самостійна робота	<i>75 год.</i>
Індивідуальні завдання	<i>-</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання:	
аудиторних	<i>5 год.</i>
самостійна робота студента	<i>5 год.</i>

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета дисципліни «Адаптивна фізична культура і спорт» полягає у формуванні освіченої, гармонічно розвиненої особистості, а також професійно-педагогічних знань, вмінь, навичок, які забезпечують теоретичну та практичну підготовку висококваліфікованих спеціалістів у галузі фізичного виховання та спорту для осіб з інвалідністю.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов/

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 4. Здатність працювати в команді.

ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 11. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК 4. Здатність визначати заходи з фізкультурно-спортивної реабілітації та форми адаптивного спорту для осіб, що їх потребують.

СК 7. Здатність застосовувати знання про будову та функціонування організму людини.

СК 9. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.

СК 12. Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар.

результати навчання (РН):

РН 9. Демонструвати готовність до зміцнення особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та інших чинників здорового способу життя, проведення роз'яснювальної роботи серед різних груп населення.

РН 10. Оцінювати рухову активність людини та її фізичний стан, складати та реалізовувати програми кондиційного тренування, організувати та проводити фізкультурно-оздоровчі заходи.

РН 11. Обґрунтовувати вибір заходів з фізкультурно-спортивної реабілітації та адаптивного спорту.

РН 13. Використовувати засвоєнні уміння і навички занять популярними видами рухової активності оздоровчої спрямованості.

РН 16. Надавати долікарську медичну допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі людини.

**2. Програма та структура навчальної дисципліни
«АДАПТИВНА ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ»
повного терміну денної форми здобуття вищої освіти**

Назви модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	Тижні	Усього	у тому числі		
			Лекції	практичні	СР
Модуль 1 Теоретико-методичні аспекти адаптивного спорту					
Тема 1.1. Основні поняття адаптивного спорту	1	8	2	2	4
Тема 1.2. Історія розвитку адаптивний спорт.	2	8	2	2	4
Тема 1.3. Перспективи розвитку адаптивного спорту в Україні	3	9	2	4	3
Разом за модулем 1	-	25	6	8	11
Модуль 2 Основні аспекти адаптивного спорту					
Тема 2.1. Адаптивний спорт як складова олімпійського руху	4	10	2	4	4
Тема 2.2. Методичні основи адаптивного спорту.	5	10	2	4	4
Тема 2.3. Методичні особливості організації змагань в адаптивному спорті	6	9	2	3	4
Тема 2.4. Адаптивний спорт як соціальне явище	7	8	2	2	4
Разом за модулем 2	-	37	8	13	16
Модуль 3 Характеристика основних видів адаптивного спорту					
Тема 3.1. Основні принципи адаптивного спорту.	8	12	2	4	6
Тема 3.2. Соціальні функції адаптивного спорту.	9	12	2	4	6
Тема 3.3. Паралімпійський спорт в Україні.	10	10	2	2	6
Тема 3.4 Український центр фізичної культури і спорту інвалідів «інваспорт»	11	10	2	2	6
Разом за модулем 3	-	44	8	12	24
Модуль 4 Основні тенденції розвитку адаптивного спорту у міжнародному олімпійському русі					
Тема 4.1. Українські спортсмени інваліди на міжнародних змаганнях	12	12	2	4	6
Тема 4.2. Міжнародні організації адаптивного спорту в світі	13	12	2	4	6
Тема 4.3. Міжнародний параолімпійський комітет	14	10	2	2	6
Тема 4.4. Програмно–нормативні документи Адаптивного спорту	15	10	2	2	6
Разом за модулем 4	-	44	8	12	24
Усього годин		150	30	45	75

2. Тема лекцій

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
Змістовний модуль 1		
1	Основні поняття адаптивного спорту	2
2	Історія розвитку адаптивний спорт.	2
3	Перспективи розвитку адаптивного спорту в Україні	2
Змістовний модуль 2		
4	Адаптивний спорт як складова олімпійського руху	2
5	Методичні основи адаптивного спорту.	2
6	Методичні особливості організації змагань в адаптивному спорті	2
7	Адаптивний спорт як соціальне явище	
Змістовний модуль 3		
8	Основні принципи адаптивного спорту.	2
9	Соціальні функції адаптивного спорту.	2
10	Паралімпійський спорт в Україні.	2
11	Український центр фізичної культури і спорту інвалідів «інваспорт»	2
Змістовний модуль 4		
12	Українські спортсмени інваліди на міжнародних змаганнях	2
13	Міжнародні організації адаптивного спорту в світі	2
14	Міжнародний параолімпійський комітет	2
15	Програмно–нормативні документи Адаптивного спорту	2
	Всього годин	30

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
Змістовний модуль 1		
1.	Основні поняття адаптивного спорту	2
2.	Історія розвитку адаптивний спорт.	2
3.	Перспективи розвитку адаптивного спорту в Україні	2
4	Нормативно-правові основи адаптивного спорту в Україні	2
Змістовний модуль 2		
5.	Адаптивний спорт як складова олімпійського руху	2
6.	Методичні основи адаптивного спорту.	2
7.	Методичні особливості організації змагань в адаптивному спорті	2
8	Адаптивний спорт як соціальне явище	2

9	Класифікація спортсменів в адаптивному спорті	3
10	Особливості підготовки спортсменів з різними нозологіями	2
Змістовний модуль 3		
11	Основні принципи адаптивного спорту.	2
12	Соціальні функції адаптивного спорту.	2
13	Паралімпійський спорт в Україні.	2
14	Український центр фізичної культури і спорту інвалідів «інваспорт»	2
15	Дефлімпійський спорт та особливості його розвитку	2
16	Спеціальні Олімпіади та їх роль у розвитку адаптивного спорту	2
Змістовний модуль 4		
17	Українські спортсмени інваліди на міжнародних змаганнях	2
18	Міжнародні організації адаптивного спорту в світі	2
19	Міжнародний паралімпійський комітет	2
20	Програмно–нормативні документи Адаптивного спорту	2
21	Антидопінгове забезпечення в адаптивному спорті	2
22	Сучасні тенденції розвитку паралімпійського та дефлімпійського спорту	2
Разом		45

5. Теми самостійної роботи

№	Назва теми	К-ть годин
Змістовний модуль 1		
1	Вступ до адаптивної фізичної культури	2
2	Мета та завдання адаптивного спорту	2
3	Навчання руховим діям і розвиток фізичних якостей в адаптивному спорті	2
4	Адаптивне фізичне виховання	2
5	Адаптивна рухова рекреація	2
6	Основні принципи адаптивного спорту	2
7	Методи і форми організації адаптивного спорту	2
8	Концепція адаптивного спорту в системі міжнародного олімпійського руху	2
Змістовний модуль 2		
9	Місце адаптивного спорту в міжнародній Олімпійській системі	2
10	Адаптивний спорт в Олімпійському русі	2
11	Класифікація Олімпійського руху	2
12	Керівні організації адаптивного спорту в Україні та в світі.	2
13	Фактори, що зумовлюють виникнення та розвиток адаптивного спорту	2
14	Основні принципи адаптивного спорту	2
15	Соціальні функції адаптивного спорту	2
Змістовний модуль 3		
16	Класифікації спортсменів з пошкодженням опорно-рухового апарату	3
17	Класифікація спортсменів з пошкодженням хребта і спинного мозку	3
18	Класифікація спортсменів з наслідками церебрального паралічу	3
19	Класифікація інвалідів з ампутаціями.	3
20	Класифікація інвалідів з „іншими пошкодженнями опорно-рухового апарату”	3
21	Методика адаптивного спорту для осіб із вадами зору	3
22	Методика адаптивного спорту для осіб із вадами слуху	3

23	Методика адаптивного спорту для осіб із вадами розумового розвитку	3
Змістовний модуль 4		
24	Корекційно-реабілітаційна підготовка спортсменів з ПОРА	3
25	Завдання корекційно-реабілітаційної підготовки спортсменів з ПОРА	3
26	Класифікація осіб з вадами інтелекту	3
27	Традиції і сучасний стан спортивної роботи з особами з вадами інтелекту	3
28	Організація і проведення змагань з особами з вадами інтелекту	3
29	Структура та зміст спортивного тренування осіб з вадами інтелекту	3
30	Характеристика видів спорту, які використовуються у заняттях з особами з вадами інтелекту	3
Всього годин		75

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист практичних робіт.

Методи та засоби діагностики результатів навчання з дисципліни застосовуються під час проведення практичних занять для перевірки рівня підготовленості здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

За допомогою цих методів і засобів проводиться проміжна атестація після вивчення програмного матеріалу для визначення рівня знань здобувачів вищої освіти з програмного матеріалу, отриманих під час усіх видів занять і самостійної роботи.

Семестрова атестація (підсумкова) проводиться у формі семестрового екзамену.

6.1 Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

ПИТАННЯ ДО МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ №1

1. Дайте визначення поняття адаптивний спорт.
2. Дайте визначення поняття інвалід.
3. Загальна (медична) класифікація адаптивного спорту.
4. Стартова група.
5. Дайте характеристику принципу рівності.
6. Дайте визначення поняття партнерський спорт.
7. Функціональна класифікація спортсменів.
8. Неофіційний командний залік.
9. Де і в якому році вперше в Україні почали викладати дисципліну «Теоретичні основи інваспорту»?
10. Найвищий орган інваспорту в Україні.
11. У якій країні народився Олімпійський рух?
12. У якому році з'явився перший спортивний рух для глухих?
13. Основоположник перших змагань для інвалідів.

14. З якого року почали проводити Міжнародні ігри глухих?
15. З якого року почали проводити Міжнародні ігри Спеціальних Олімпіад?
16. З якого року почали проводити «Всесвітні ігри Спеціальних Олімпіад»?
17. Який рік ООН оголосив – Міжнародним роком Спеціальних Олімпіад?
18. Методичні положення інвалідного спорту.
19. Президентом Міжнародного паролімпійського комітету з 2001р. є.
20. Дайте визначення поняття соціальна адаптація.
21. Які ви знаєте креативні види АС.
22. Що таке психо-соматична саморегуляція.
23. Які ви знаєте нетрадиційні системи оздоровлення осіб з обмеженими можливостями.
24. Що таке психотерапевтичні техніки.
25. Які ви знаєте традиційні системи оздоровлення осіб з обмеженими можливостями.
26. Дайте визначення поняття фрустрація.
27. Перелік спеціальних видів залежності.
28. Дайте визначення поняття рівність особистостей.
29. Дайте визначення поняття депресія.

ПИТАННЯ ДО МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ №2

1. Дайте визначення поняття олімпійський спорт.
2. Дайте визначення поняття олімпійський рух інвалід.
3. Дайте визначення терміну паролімпіада.
4. Функції інвалідного спорту.
5. В якому році відбулися перші «Олімпійські ігри для глухих»?
6. Критерії приналежності до Олімпійського руху.
7. В якому році з'явився Міжнародний паролімпійський комітет?
8. Перші змагання для інвалідів ПОРА.
9. Що собою символізує три півкулі Паралімпійської символіки? 11. Дайте визначення поняття адаптивний спорт.
12. Дайте визначення поняття інвалід.
13. Загальна (медична) класифікація адаптивного спорту.
15. Дайте характеристику принципу рівності.
16. Дайте характеристику партнерський спорт.
17. Які Ви знаєте класифікації у паролімпійському спорті.
18. Назвіть принципи класифікації паролімпійського спорту.
19. Рік впровадження нової класифікаційної системи в Міжнародній федерації велоспорту.
20. Дайте визначення поняття процесу класифікації у адаптивному спорті.
23. Види спортивних змагань інвалідів у адаптивному спорті.
24. Диференційний розподіл спортивних змагань. Моделі змагальної діяльності інвалідів.
25. В якому році Міжнародна організація Спеціальних Олімпіад розпочала підготовку та сертифікацію тренерів Спеціальних Олімпіад?
26. Послідовність організаційно-методичних заходів під час тренувальних

занять.

27. Скільки разів на тиждень проводяться тренувальні заняття зі спортсменами-інвалідами?
28. Система спортивних змагань зі спортсменами-інвалідами.
29. Система рейтингу у Паралімпійському спорті.
29. Специфічні вимоги до організації спортивних змагань з інвалідами.
30. На скільки тижнів розрахована базова підготовка спортсменів-інвалідів.
31. Соціально-культурні фактори.
32. Соціально-політичні фактори.
33. Ідеологічні фактори.
34. Соціально-економічні фактори.
35. Особисті фактори.
36. У якому місті було організовано перший спортивний клуб глухих?
37. Де були проведені перші змагання інвалідів?
38. З якого року проводяться Дефлімпійські ігри?
39. З якого року почали проводити сучасні Паралімпійські ігри?
40. З якого року проводяться Всесвітні ігри Спеціальних Олімпіад?

ПИТАННЯ ДО МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ №3

1. Принцип гуманістичності.
2. Принцип соціалізації.
3. Принцип оздоровчої та реабілітаційної спрямованості.
4. Принцип свідомості і активності.
5. Принцип наочності.
6. Принцип доступності.
7. Принцип індивідуалізації.
8. Принцип систематичності та безперервності.
9. Принцип спрямованості до вищих досягнень.
10. Принцип нозологічної детермінованості змагальної діяльності.
11. Гуманістична функція.
12. Соціалізуюча функція. 13. Виховна функція.
14. Видовищна функція.
15. Освітня функція. 16. Комунікативна функція.
17. Корекційно-компенсаторна функція. 18. Рекреаційно-оздоровча функція.
19. Гедоністична функція. 20. Змагальна функція.
21. У якому році була створена Всеукраїнська спортивна федерація незрячих?
22. У якому році була створена Всеукраїнська спортивна федерація інвалідів з вадами розумового та фізичного розвитку? Де було створено центр інвалідного спорту?
23. У якому році було прийнято Закон України «Про фізичну культуру і спорт»?
24. У якому році було створено прийнято Український Центр фізичної культури і спорту інвалідів «Інваспорт»?
25. У якому році була затверджено цільову комплексну програму

«Фізичне виховання – здоровіє нації»

26. У якому році було відкрито Національний центр паралімпійської і дефлімпійської підготовки та реабілітації інвалідів?
27. У якому році запроваджені ДЮРСШ?
28. У якому році була створена Всеукраїнська спортивна федерація інвалідів ПОРА?
29. Рік створення українського центру з фізичної культури і спорту інвалідів «Інваспорт»?
30. Головний напрямок роботи «Інваспорт».
31. У якому році пройшли I Всеукраїнські літні спортивні ігри?
32. Кількість масових фізкультурно-оздоровчих заходів у 2001р?
Кількість масових фізкультурно-оздоровчих заходів у 2002р?
33. Кількість масових фізкультурно-оздоровчих заходів у 2003р?
34. Кількість видів спорту які розвиваються у регіональних центрах «Інваспорт» з вадами слуху?
36. Кількість видів спорту які розвиваються у регіональних центрах «Інваспорт» з вадами зору?
37. Кількість видів спорту які розвиваються у регіональних центрах «Інваспорт» з ураженням ПОРА?
38. Кількість видів спорту які розвиваються у регіональних центрах «Інваспорт» з вадами розумового і фізичного розвитку?
39. «Інваспорт» з вадами розумового і фізичного розвитку?

ПИТАННЯ ДО МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ №4

1. У якому році в Україні започаткували Спартакіаду «Повір у себе».
2. З якого року Україна долучилася до проведення футбольних тижнів Спеціальних Олімпіад.
3. З якого року почали приймати участь українські спортсмени у змаганнях Європейського футбольного тижня Спеціальних Олімпіад.
4. З якого року паралімпійці України беруть участь у Паралімпійських іграх.
5. Яке місце зайняла збірна України на IX зимових Паралімпійських іграх.
6. У якому році пройшли VIII Паралімпійські ігри в Нагано.
7. У якому місті проводилися XI Паралімпійські ігри.
8. Яке місце зайняла збірна України на XI Паралімпійських іграх.
9. У якому році було організовано Міжнародний спортивний комітет глухих.
10. З якого року проводять власні змагання Всесвітні ігри глухих.
11. У якому році було організовано Міжнародну федерацію Сток-Мандевільських ігор.
12. У якому році було організовано Міжнародну спортивну асоціацію сліпих.
13. У якому році було організовано Міжнародну спортивну асоціацію для осіб з вадами інтелекту.
14. У якому році було організовано Національний комітет спорту інвалідів

України.

15. У кому місті знаходиться МПК.
16. Скільки країн представляють МПК.
23. Керівним органом МПК.
24. Хто обирає правління МПК.
25. Скільки Міжнародних спортивних організацій для з інвалідністю визнав МПК.
26. Мета діяльності Міжнародного паролімпійського комітету.
27. Перший Президент Міжнародного паролімпійського комітету.
28. Фінансування Міжнародного паролімпійського комітету.
29. Скільки МПК об'єднує Африканський паролімпійський комітет.
30. Скільки МПК об'єднує Європейський паролімпійський комітет.
31. Рік організації Спортивного руху з вадами слуху.
32. Перші Олімпійські ігри для глухих.
33. Засновник Міжнародного спортивного руху глухих.
34. У якому році офіційно змінили назву Всесвітніх ігор.
35. Скільки національних асоціацій від країни може бути представлено для визнання МКСГ.
36. Керівний орган МКСГ.
37. Міжнародний керівний орган руху Спеціальних Олімпіад.

7. Методи навчання

Під час викладання дисципліни «АДАПТИВНА ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ» застосовуються такі методи навчання, як:

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- а) За джерелом інформації:
  - Словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
  - Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- б) За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.
- в) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові.
- г) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою.

2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

8. Оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Види діяльності	Результати навчання РН 9, РН10, РН 11, РН 13, РН 16	К-ть балів
Змістовний модуль 1. Теоретико-		100

методичні аспекти адаптивного спорту	<ul style="list-style-type: none"> Визначає основні поняття, цілі, завдання та об'єкти адаптивного спорту. 	
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 1	<ul style="list-style-type: none"> Розуміє історичні передумови та етапи становлення адаптивного спорту у світі й Україні. Аналізує сучасний стан і перспективи розвитку адаптивного спорту в Україні. Пояснює значення адаптивного спорту як форми реабілітації, інклюзії та соціалізації осіб з інвалідністю. 	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 2		10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 3		10
Наявність конспектів за темами самостійних робіт		30
Модульна контрольна. Написання студентом відповідей на питання за тематикою змістовного модуля		40
Змістовний модуль 2. Основні аспекти адаптивного спорту	<ul style="list-style-type: none"> Обґрунтовує місце адаптивного спорту в структурі олімпійського та паралімпійського руху. 	100
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 4	<ul style="list-style-type: none"> Застосовує методичні принципи організації тренувального процесу з урахуванням індивідуальних особливостей спортсменів. Розробляє основні етапи та особливості організації змагальної діяльності в адаптивному спорті. Оцінює соціальну роль адаптивного спорту в інтеграції осіб з інвалідністю в суспільство. 	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 5		10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 6		10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 7		10
Наявність конспектів за темами самостійної роботи		30
Модульна контрольна. Написання студентом відповідей на питання за тематикою змістовного модуля		30
Змістовний модуль 3. Характеристика основних видів адаптивного спорту		<ul style="list-style-type: none"> Визначає основні принципи побудови занять в адаптивному спорті з урахуванням функціональних можливостей учасників.
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 8	<ul style="list-style-type: none"> Пояснює соціальні функції адаптивного спорту як інструменту реабілітації та особистісного розвитку. Аналізує розвиток паралімпійського спорту в Україні, його досягнення та ключові постаті. Знає структуру, функції та напрямки діяльності Українського центру фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт». 	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 9		10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 10		10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 11		10
Наявність конспектів за темами самостійної роботи		30
Модульна контрольна. Написання студентом відповідей на питання за тематикою змістовного модуля		30
Змістовний модуль 4 Основні тенденції розвитку адаптивного спорту у міжнародному олімпійському русі		<ul style="list-style-type: none"> Характеризує участь українських спортсменів з інвалідністю у міжнародних спортивних змаганнях.
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 12	<ul style="list-style-type: none"> Знає провідні міжнародні організації, які координують розвиток адаптивного спорту (IWAS, IPC тощо). Пояснює роль і завдання Міжнародного паралімпійського комітету (IPC) у світі. 	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 13		10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 14		10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 14		10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 14		10

занятті за Темою 15	• Інтерпретує нормативно-правові документи, що регулюють діяльність у сфері адаптивного спорту на національному й міжнародному рівнях.	
Наявність конспектів за темами самостійної роботи		30
Модульна контрольна робота. Виконання 10 тестових завдань за тематикою змістовного модуля		30
Всього за види діяльності (Рейтинг навчальної роботи - Рн.р.)		70
Екзамен (Рейтинг підсумкової атестації – Рат.)		30
Рейтингова оцінка навчальної дисципліни – Рн.д.		100

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Презентації, тестові завдання, доповіді, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Презентації, тестові завдання, доповіді повинні бути оформлені згідно зразку та мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

8.4. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни

«АДАПТИВНА ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ»

Критерії оцінювання відповіді студентів на практичних заняттях
(оцінюється до 10 балів)

Оцінка, в балах	Критерії оцінювання
-----------------	---------------------

9-10	Студент має глибокі міцні і системні знання з теми, використовує наукову термінологію, вільно володіє понятійним апаратом. Вміє працювати з науковою літературою. Буде відповідь логічно, послідовно, розгорнуто, використовуючи наукову термінологію. Не допускає помилок в усній формі.
7-8	Студент має міцні ґрунтовні знання, вміє застосовувати їх на практиці, виконує практичну роботу без помилок, але може допустити неточності, окремі помилки в формулюванні відповідей, незначні мовні помилки в наведених прикладах. Студент недостатньо вміє самостійно мислити, не може вийти за межі теми.
5-6	Студент в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
3-4	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, має фрагментарні знання з теми. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Мова невиразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею.
1-2	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів, допускаючи при цьому суттєві помилки.

Критерії оцінювання самостійної роботи (оцінюється до 30 балів)

Оцінка, в балах	Критерії оцінювання
30	Студент опрацював всі 100% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем якісно і повно, що підтверджується конспектом.
26-29	Студент опрацював 90-80% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем, що підтверджується конспектом.
23-26	Студент опрацював в 70% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем, що підтверджується конспектом.
20-23	Студент опрацював 60% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем, що підтверджується конспектом.
15-20	Студент опрацював 50% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем якісно і повно, що підтверджується конспектом.
10-15	Студент опрацював 40-30% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем якісно і повно, що підтверджується конспектом.
5-10	Студент опрацював 20% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем якісно і повно, що підтверджується конспектом.
1-5	Студент опрацював 10% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем якісно і повно, що підтверджується конспектом.

Критерії оцінювання написання студентами модульних контрольних робіт (оцінюється до 10 балів)

Критерії оцінювання написання студентом відповідей на питання модульних контрольних робіт. Перша модульна контрольна робота оцінюється написанням чотирьох запитань, а всі інші модульні контрольні на три запитання.

Кожна відповідь оцінюється по **10** балів за кожне запитання:

Оцінка, в балах	Критерії оцінювання
-----------------	---------------------

9-10	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу
7-8	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки
5-6	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки
3-4	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності
1-2	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки

*Критерії оцінювання складання студентами екзамену
(оцінюється в 30 балів)*

Критерії оцінювання написання студентом відповідей на екзаменаційні запитання. Відповідь на одне екзаменаційне запитання, оцінюється до **10** балів (2 питань по **10** балів):

Оцінка, в балах	Критерії оцінювання
9-10	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу
7-8	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки
5-6	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки
3-4	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності
1-2	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки

Написання тестових завдань, оцінюється до 10 балів. За кожну правильну

відповідь на питання, студент отримує 1 бал (10 питань*1 бал = 10балів).

9. Навчально-методичне забезпечення

- Методичним забезпеченням навчальної дисципліни «Адаптивний спорт» є:
- електронний навчальний курс навчальної дисципліни <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=5040>;
- посилання на цифрові освітні ресурси;
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної форми здобуття вищої освіти;
- - ця робоча програма;
- - методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу студентів;
- - завдання для самостійної роботи студентів;
- - контрольні питання для поточного і підсумкового контролю;
- - слайди, відео фрагменти навчального матеріалу;
- - електронні презентації навчального матеріалу.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основні :

1. Адаптивна фізична культура: навч.-метод. посіб. для студентів факультетів фізичного виховання. Укл. Марія Миколаївна Трояновська; Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Чернігів, 2018. 104 с.

2. Адаптивне фізичне виховання : навчально-методичний посібник. Ред. Н.О. Борецька. Миколаїв, МНУ ім. В.О. Сухомлинського, 2019. 216 с.

3. Маляр Е. І. Методичні основи адаптивного спорту: Методичні рекомендації / Е. І. Маляр, Н. С. Маляр. Тернопіль, ЗУНУ: 2022. 32 с.

4. Маляр Е. І., Маляр Н. С. Основи спортивної підготовки: Навчальний посібник / Тернопіль, ТНЕУ: Економічна думка, 2018. 96 с.

Додаткові :

1. Арефьев В.Г. Основи теорії та методики фізичного виховання: підручник. Ред. В.Г.Арефьев -2-ге вид. перероб. і доп. Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький О.А., 2020. 378 с.

2. Бекар С.В. Особливості біонічного протезування і перспективи його застосування в адаптивному спорті/С.В. Бекар, І.О. Когут, О.В. Дев'ятаєва //X Міжнар.конф. «Молодь та Олімпійський рух»: зб.тез доповідей. Київ 2017. – С.202-203.

3. Головка А.М. Адаптивний спорт. Методичні вказівки для студентів спеціальності 017 "Фізична культура і спорт" освітнього рівня бакалавр. - Київ: КНУБА, Талком, 2022, 21с.

4. Передерій А. В. Теоретико-методичні підходи до періодизації багаторічної підготовки у адаптивному спорті / А. В. Передерій, М. С. Розторгуй // Спортивний вісник Придніпров'я : наук.- теор. журнал Дн. дер. інст. фіз.. культ. і спорту. 2016. № 1. С. 91-95.

5. Передерій А.В. Спеціальні Олімпіади в сучасному світі: монографія Л.:

ЛДУФК, 2013.

6. Маляр Е. І. Методичні основи адаптивного спорту: Методичні рекомендації / Е. І. Маляр, Н. С. Маляр. Тернопіль, ЗУНУ: 2022. 32 с.

7. Матвеев С. Ф. Адаптивний спорт : навчально-наочний посібник / С. Ф. Матвеев, І. О. Когут, О. В. Борисова [та ін.]. Київ : ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2014. 116 с.

8. Імас Є. Особливості змісту професійної підготовки фахівців сфери фізичної культури та спорту щодо роботи з особами з інвалідністю / Є. Імас, О. Борисова, І. Когут // Фіз. виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві: зб. наук. пр. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2016. № 3 (35). С. 17–25.

9. Когут І. Сутність підготовки тренера для роботи зі спортсменами з інвалідністю / Ірина Когут, Вікторія Маринич, Катерина Чебанова // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. Київ : Олімпійська література, 2017. № 3. – С. 20– 25.

10. Розторгуй М. Підготовка спортсменів з інвалідністю на етапі спортивно- реабілітаційної підготовки в силових видах спорту / Марія Розторгуй, Аліна Передерій // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві / уклад. А. В. Цьось, С. Я. Індика. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2018. № 1(41). С. 61- 66.

Інформаційні ресурси

www.paralympic.org

www.paralympic.org.ua

www.specialolympics.org

www.deaflympics.org